ANUL XXV.—No. 64.—Miercuri 7 Martie 1907.

5 bani în România.—10 bani în streinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STREINĂTATE
L 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1,25 linia

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

Fostul ministru bulgar Ghenadiew—(Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Marţi, 6 Martie.—Sf. 42 martiri din Amorca

Catolic

Marţi 19 Martie.—Iosef

Răs. soarelui 6,23. Ap. soar. 6,23

Bucureşti 6 Martie.

Mişcările din Moldova

Şedinţa de Sâmbătă a Camerei era aşteptată cu o vie nerăbdare.

In acea şedinţă, d. I. Brătianu şi-a desvoltat interpelarea asupra mişcărilor ţărăneşti din Moldova de sus, spunând că starea ţăranimei s'a îngreunat foarte mult mai ales în anii din urmă, de cînd o asociaţie de oameni a pus stăpânire pe o mare întindere de moşii din ţară.

In răspunsul său, d. prim-ministru G. Cantacuzino a declarat că guvernul e de mult preocupat de pericolul social ce rezultă din exploatarea acelor arendaşi, dar că e greu de găsit formula înlăturării trustului arendăşesc, cu respectarea drepturilor câştigate.

D-sa a făcut apel la colaborarea partidului liberal pentru deslegarea greleî chestiuni şi a declarat că, de o camdată, datoria guvernului este să ia măsuri energice pentru astâmpărarea patimilor şi pedepsirea instigatorilor.

Pentru cei cari aşteptau soluţiuni imediate, şedinţa de Sâmbătă a fost o decepţie, căci guvernul a declarat că de soluţiuni poate fi vorba numai când vor fi timpuri mai liniştite.

In schimb, a făcut bună impresiune dispoziţiunea arătată de primul-ministru de a lucra în colaborare cu partidul liberal pentru rezolvarea chestiunii ţărăneşti.

Dacă în tot-d'a-una partidele noastre au avut această chestiune între preocupările lor, acum trebue să se gândească asupra ei mai mult de cât ori-când şi *să lucreze serios*.

Ori- cari ar fi cauzele imediate ale mişcărilor de acum din Moldova de sus, e netăgăduit că starea ţăranimii noastre — mai ales în acea parte—este foarte rea şi că îndreptare trebue să se aducă, dacă voim să ferim Statul şi societatea de zguduiri grele.

Aceasta o ştiu bine partidele noastre politice; aceasta o ştie toată lumea, politică şi nepolitică.

Generoasa mişcare studenţească pornită la Iaşi şi la Bucureşti arată neîndoios că opiniunea publică reclamă ridicarea ţăranimii din starea în care zace.

Pe de altă parte, cele ce se petrec cu mişcările actuale — în cari diferite elemente, ca lipovenii, etc. dau prin intervenţia lor o culoare antisemită mişcărei pur agrare a ţăranilor—arată îndestul cât de periculoasă este prelungirea stărei ticăloase de astă-zi.

Trebue să se facă linişte şi se va face. Dar e timpul suprem de a se lua în de aproape cercetare starea ţăranimei şi de a i se aduce toate îndreptările cu putinţă.

DIN AUSTRIA

(Coresp. particulară a ziarului «Universul»)

Viena, 4 Martie.

Călătoria împăratului la Praga

Din Praga se anunţă următoarele: Ziarul „Narodni Listy" află că la ultima audienţă a guvernatorului Boemiei, contele Coudenhove la împăratul, acesta i-a comunicat că petrecerea sa în Praga va dura 10—14 zile. Programul pentru această petrecere a Suveranului va fi astfel întocmit, în cât împăratul să nu fie silit a se obosi prea mult. Mai cu seamă vor fi limitate audienţele diferiteler delegaţiuni, iar recepţiunile la palatul regal din Hradşin vor fi cu totul înlăturate. In timpul cât va sta monarchul în Praga se vor da patru prânzuri de gală, la cari vor lua parte înalţii demnitari şi funcţionari din Boemia, precum şi representanţii nobilimei şi ai clerului.

Pactul cu Ungaria

Deputatul Steiner a ţinut în localul reuniunei muncitorilor catolici un discurs asupra pactului cu Ungaria.

El declară între altele că acelui guvern, care ţinteşte la trecerea la Stat a liniei ferate Casovia-Oedenburg, nu-i este permis ca să calce în Camera deputaţilor austriaci. Nu se mai poate continua politica de până acum ca adică pe baza paragrafului 14 din Constituţiune să se ia resoluţiuni de-asupra capetelor representanţilor legali ai poporului.

Comunicatele oficioase cari neagă concesiunile militare făcute Ungariei, nu mai inspiră nici o încredere, de oare-ce comunicatele ministerului de resboiu şi ale ministerului de externe s'au dovedit de mai multe ori a fi false.

La sfârşitul discursului său deputatul Steiner declară că partidul creştin-social va combate orice şovinism naţional, fie el la stânga sau la dreapta, de oare-ce în caz contrar camera deputaţilor nu va fi în stare să lucreze.

Plecarea primarului dr. Lueger

Aseară cu trenul accelerat a plecat primarul dr. Lueger la Lovrana, unde va sta timp de 6 săptămâni, pentru ca să-şi restabilească sănătatea.

In societatea primarului se află ambele surori ale sale, o călugăriţă infirmieră, şeful de circumscripţie, Porzer; directorul cancelariei, Mayer; uşierul primăriei Pumera, şi două servitori. Direcţia căilor ferate de Sud a pus la dispoziţia primarului un vagon-salon cu paturi.

Dr. Lueger va locui la Lovrana în vila Brenner. Peste câte-va zile îi va face o vizită consilierul profesor dr. Neusser, ca să-i prescrie dieta pe care are s'o urmeze.

Habs.

INTRUNIREA studenţilor de la Dacia

Faţă de mişcarea ţărănească din nordul Moldovei, studenţii fii de săteni din Capitală, grupaţi în jurul unei societăţi, au lansat un apel către studenţimea universitară şi cetăţenii Capitalei, cari se interesează de soarta ţăranului, invitându-i la o întrunire publică în sala Dacia.

La ora 1 sosesc trei ţărani cari sunt primiţi cu ovaţiuni entusiaste de către studenţi.

Intrunirea se deschide la orele 2 fără un sfert. Sala e arhi-plină.

Cuvintarea d-luî Jecu

Primul ia cuvîntul d. Jecu care spune că studenţimea e hotărîtă să ducă o luptă energică contra speculanţilor.

Desaprobă războiul civil care e cea mai mare primejdie pentru un Stat şi spune că tinerii nu pot fi spectatori neputincioşi faţă de nevoile sătenilor.

Ne-am adunat să arătăm că studenţimea nu are de gând să poarte apa cu ciurul la moara partidelor. Politicianii trebue să închidă registrele, căci studenţimea înţelege azi că e a neamului, căruia se dedică.

Se pregăteşte acum să se înscrie o pagină în istoria neamului şi e de datoria noastră ca ea să fie scrisă cu slove de lumină iar nu slove de singe.

Noi care n'avem dreptul la guvernământ, avem însă dreptul să nu fim orbi şi să veghem ca să nu fie înmormântată pătura cea mai sănătoasă. Noi cerem pâine, cerem pâine pentru ţăranime.

Dacă nu avem acum altă menire, cel puţin ne luăm hotărîrea să luminăm pe ţărani şi să le arătăm drepturile pe care le au.

Până atunci facem apel la toţi oamenii de Stat din orî-ce partid cu dragoste de ţărani să-şi dea mâna şi în comun acord să lucreze pentru luminarea şi acordarea drepturilor acestei clase năpăstuite.

Apelează să nu se facă în urma acestei întruniri manifestaţiuni sgomotoase, căci nu cu scandaluri se poate rezolva chestiunea ţărănească.

Cuvintarea studentului Ioan Sterian

Se ridică contra arendaşilor exploatatori, cărora ţăranii le-a dat pământuri, iar în schimb ei le dau otravă. In primul rînd, pentru rezolvarea chestiunei ţărăneşti propune să se micşoreze numărul arendaşilor.

Spune că politicianii noştri nu vor să se intereseze de pătura ţărănească şi de aceea e de datoria studenţimei să se ocupe şi să lumineze pe săteni, aceî păstrători aî limbeî româneşti pentru care studenţimea a luptat cu atât succes anul trecut.

Cuvintarea studentului Dragu

Aminteşte că toţi conducătorii Statului însală speranţele sătenilor cu promisiuni nerealizate.

Ţăranii din Moldova aŭ trimis avertismentul lor şi cârmuitorii vor fi siliţi să se ocupe acum cu rezolvarea chestiunei ţărăneşti.

Chestiunea ţărănească nu se poate rezolvi printr'o reformă unică Nevoile sătenilor sunt multiple şi de aceea fara care legiferarea unor învoieli mai omenoase.

Actuala lege de tocmelî agricole nu recunoaşte o nevoe. In ea nu se specifică un maxim de învoială peste care se poate trece. Sunt multe moşii pe cari nu se fac învoieli şi sătenii sunt nevoiţi atunci să fie simpli lucrători cu palmele, fără a se călca cât de puţin legea învoielilor agricole.

O modificare a legeî se impune şi ea să se facă. Dacă cârmuitorii nu vor şi nu pot să facă aceasta, trebue să înţeleagă însă că studenţimea, inima neamuluî, va şti să lumineze poporul.

Discursul studentului D. V. Anghel

Spune că mişcarea de azi a ţărănimeî cade în mare parte asupra guvernanţilor cari n'aŭ respectat Constituţia ţăreî.

In Moldova e o exploatare neomenoasă din partea străinilor pe mâna cărora aŭ fost daţi ţăranii de către proprietari.

Noî studenţii nu facem politică, însă trebue să susţinem cinstea şi adevărul, şi o politică a nevoilor trebue să ne preocupe tot-d'auna. Azi chestiunea ţărănimeî ne preocupă. Se spune că trebue să dăm cultură ţărănimeî. Dar cum să'î luminăm, când eî sunt în mizerie, n'aŭ pâine, n'aŭ pământ.

In Moldova, aproape tot pământul e în mâna străinilor. Acolo e o colonie întreagă străină. „Fischerlandul" se întinde pe 500.000 hectare.

Chestia ţărănească cere o imediată rezolvire şi rolul studenţimeî în această parte trebue să se îndrepte.

Regretăm faptele cari s'aŭ făcut în Moldova asupra evreilor, dar ne doare inima că ţăranii pier din cauza celor cari aŭ făcut milioane pe spinarea lor.

Cuvintarea studentului Nicolae Ionescu

Guvernele la noi s'aŭ ocupat numaî de efecte, nicî odată de cauze şi din această pricină vedem pe ţăranul nostru slăbit, fără energie, fără vitalitate. Aŭ avut grijă să le facă spitale, să le dea medicî de plasă, agenţi sanitari, cari maî nicî odată nu-şi fac datoria. Maî sunt la ţară notarii, cari maî tot-deauna sunt recrutaţi de pe la oraşe, din oamenii cari nu cunosc nicî nevoile, nicî suferinţele sătenilor.

Se adresează apoî preotului de la sat căruia îi cere să fie convins de morala creştină. El trebue să propoveduiască dragostea şi să lumineze neamul.

Printre învăţători avem mulţi cari îşi înţeleg menirea, dar el nu trebue să se mărginească în cele 4 ziduri ale şcoaleî.

Pentru ca studenţimea românească să facă act de patriotism, trebue să pue umăr la umăr şi să lumineze fărîmea.

Din sînul studenţimeî trebue să se nască un curent sănătos, trebue să aprofundeze şi să studieze chestiunea ţărănească.

Cuvintarea studentului Ştefan Predoiu

Cauzele mişcăreî ţărăneşti de azî se datoresc în primul rînd lipseî lor de cultură şi apoî exploatăreî arendaşilor.

Guvernanţii noştri se sperie de chestiunea ţărănească şi de aceea nicî o dată nu caută s'o rezolve.

Faţă de această stare de lucruri, studenţimea e datoare să intervie în favoarea ţăranilor.

Studenţii trebue să ceară guvernanţilor să ia măsuri pentru resolvirea chestiunei ţărăneşti şi să intervie pe lângă proprietari să fie maî puţin dornicî de câştig.

Studenţimea maî are datoria apoî să se coboare în rîndurile ţărănimeî şi să o lumineze.

Cuvintarea studentului Const. Popescu-Ôlt

Salută mişcările ţărăneşti, spunând că în nicî o ţară din lume clasa de jos nu s'a sacrificat maî mult ca la noî pentru clasa de sus.

Vorbeşte de dreptul de vot universal naţional şi spune că numaî prin libertatea publică se va putea ridica pătura ţărănească.

Moţiunea

La sfârşit se citeşte următoarea moţiune:

Studenţimea universitară, considerând că arenzile sunt o anomalie socială, că clasele intermediare sunt condamnate prin însăşî natura lucrurilor;

Considerând că singurul raport firesc e acela care se stabileşte între proprietar şi muncitor;

Considerând că proprietatea imobiliară are prin esenţă valoare socială şi că marii proprietari nu pot fi liberi a uza de pământ în detrimentul naţiuneî;

Considerând că spiritul legiuitorilor care a oprit aşezarea străinilor la sate a fost tocmaî de a evita contactul străinului cu poporul, contact care s'a dovedit că e fatal pentru noî;

Cere guvernului:

1) Să ia imediate şi energice măsuri ca clasa arendaşilor să dispară ca o pată ruşinoasă a acesteî naţiuni, iar moşiile să se arendeze de-a dreptul obştieî săteşti.

2) Să se schimbe legea învoielilor agricole, dându-se de-a dreptul claseî ţărăneşti spre a se putea bucura de munca eî.

3) Să se impiedice cu orî-ce preţ stabilirea străinilor la sate.

Tot de odată, studenţimea considerând strânse legăturile între problemele economice şi politice, îşi propune ca ideal nestrămutat lupta şi pregătirea opiniei publice pentru acordarea votului universal direct secret pentru cetăţenii români.

Toate aceste cereri studenţimea le va apăra cu toată energia de care e capabilă şi la mijloace violente va răspunde cu violenţă".

Manifestaţie

Terminându-se întrunirea, studenţii împreună cu cetăţenii, în număr de vre-o 3—4 mii, cu drapelul în frunte, aŭ pornit pe str. Carol spre calea Victoriei, cântând „Deşteaptă-te Române". Ast-fel, în linişte, aŭ ajuns în faţa legaţiuneî ruseşti, unde aŭ fost opriţi să înainteze, de cordoane de sergenţi şi jandarmi.

D. Moruzzi, prefectul poliţieî Capitalei, împreună cu d prim-procuror Economu, inspectorii de poliţie şi comisarî aŭ intervenit pe lângă manifestanţi cu rugămintea de a se împrăştia saŭ dacă vor să se ducă la Universitate să apuce pe str. Doamneî.

Totuşi se produse o încăerare, între forţele poliţieî şi manifestanţi cari doreaŭ să treacă pe bulevard spre a se duce la Universitate, fără ca să se înregistreze însă vre-o rănire.

In cele din urmă, d. Moruzi dădu ordin să lase liberă trecerea manifestanţilor spre bulevard.

Aci, înaintarea pe calea Victorieî era oprită prin cordoane de jandarmi şi sergenţi, iar în faţa hoteluluî Bulevard se aflaŭ jandarmiî călăreţi.

Parte din manifestanţi s'aŭ îndreptat spre Universitate, unde s'a anunţat că Marţi seara se va ţine o nouă întrunire publică la Dacia, iar parte aŭ rămas să manifesteze contra forţeî armate care îi împiedica să înainteze. Abia la orele 5 jum., manifestanţii s'aŭ împrăştiat în linişte.

Panica în cartierele evreeşti.—Desfăşurarea forţelor

Populaţiunea de prin cartierele evreeşti temându-se de manifestaţiuni ostile era coprinsă de panică. De la orele 12, toate prăvăliile fură închise; şi cârciumile pe unde se adună de obiceiu negustorii evreî eraŭ goale.

Pe de altă parte, pentru a se evita devastărî, autorităţile aŭ luat întinse măsurî de pază. Regimentele 6 şi 21 de infanterie, batalionul de vînători, jandarmiî pedeştri, jandarmiî călăreţi şi sergenţii de oraş eraŭ consemnaţi. Pe str. Văcăreşti, Dudeşti, Sft. Vineri, Rahoveî, Şelarî se aflaŭ forţe armate prin curţi şi ganguri, iar patrulele circulaŭ pe aceste străzi.

Din fericire nu a fost nevoe să se facă uz de aceste forţe, căcî manifestanţii aŭ căutat să evite orî-ce scandaluri.

P. Botzan.

GREVA MĂCELARILOR DIN PLOEŞTI

(Prin poştă de la coresp. nostru particular)

Agitaţiile măcelarilor şi direcţia generală sanitară.— Intrunirea de eri. Proclamarea grevei. — Solidarizarea măcelarilor din ţară.— Ce cer greviştii.— O nouă întrunire

Ploeşti, 5 Martie.

In urma agitaţiilor măcelarilor din localitate, direcţiunea generală a serviciuluî sanitar a trimis o telegramă primărieî, prin care spune că n'a avut nicî o intenţie de a lovi în prestigiul comercianţilor de măcelărie prin ordinul 1416 din Februarie a. c. A fost însă numaî o simplă greşeală de redactere. Conţinutul telegrameî acesteia a fost tipărit şi distribuit în întreg oraşul.

Comercianţii măcelarî, nefiind mulţumiţi numaî prin acest comunicat al direcţieî sanitare, s'aŭ întrunit eri la orele 6 d. a., în prăvălia d-luî Procopie Negulescu, din piaţa legumelor. Aŭ vorbit d-niî D. Maxim, Gr. Constantinescu şi Pr. Negulescu în sensul de a nu înceta mişcarea, până când direcţiunea sanitară nu va destitui pe funcţionarul redactor al ordinuluî jicnitor.

In urmă, eî aŭ dresat un procesverbal, prin care se solidarizează de a înceta tăerea vitelor chiar cu începere de astă-zî, declarând greva generală. Conţinutul acestui procesverbal va fi transmis în copie tuturor măcelarilor din întreaga ţară, care şi eî aŭ aderat la mişcarea măcelarilor din Ploeşti, solidarizându-se în totul cu hotărîrile ce se vor lua.

Pentru mâine seară, măcelarii greviştî se vor întruni din noŭ în sala Camereî de comerţ. Este de specificat că greva a fost declarată de către toţi măcelarii pentru orî-ce categorie de animale.

Cu conducerea mişcăreî aŭ fost însărcinaţi d-niî D. Maxim şi Procopie Negulescu.

D. G. C. Dobrescu, primarul oraşuluî, graţie intervenţieî căruia direcţiunea generală sanitară a făcut prima retractare telegrafică, a făgăduit măcelarilor că va lupta pentru revendicarea cererilor lor.

Prahoveanul.

UN PROVERB PE ZI

Invidiosul pune pentru altul capcana şi însuşi cade într'însa.

Evenimentele din Rusia

(Telegramele Agenţieî Române)

Noŭ local pentru Dumă

Petersburg, 4. — Din cercetarea saleî Dumeî rezultă că grinzile aŭ fost bine conservate şi bine încheiate. Aparatele de aeraj de deasupra saleî nu aŭ putut cauza prăbuşirea tavanuluî. Comisiunea e dispusă a adera la opiniunea comisiunii guvernamentale că diferenţele de temperatură au cauzat prăbuşirea stucurilor tavanuluî. Comisiunea Dumeî e de părere că camerele palatuluî Tauric nu sunt fără primejdie pentru şedinţele Dumeî. Comisiunea a vizitat maî multe teatre imperiale şi a căzut de acord cu ministrul de finanţe pentru destinarea caseî poporuluî „Nicolae al II-lea" pentru şedinţele Dumeî.

(Telegramele particulare ale ziarului «Universul»)

Boala furatului în biurocraţia rusă

Berlin, 4.—Depeşă din Petersburg: Cercurile deputaţilor Dumeî sunt foarte indignate de dărîmarea tavanuluî săleî de şedinţe. Se observă, în această privinţă, că amenajarea palatuluî Taurid ca local parlamentar a costat două milioane de ruble însă, după cum se vede acum, această amenajare trebue să fi costat cel mult un sfert din această sumă. S'a dovedit că materialul întrebuinţat era vechiu şi stricat. Marile policandre, despre cari se pretindea că sunt de bronz şi cari aŭ costat un întreg capital, craŭ de plumb.

Oprirea studenţilor din Moscova d'a călători la Petersburg

Berlin, 4 — Depeşă din Moscova: Un mare grup de studenţi de la universitate, în frunte cu docentul Ustinow, proiectaseră o escursiune la Petersburg. La gară, după ce cumpăraseră bilete, escursioniştii aflară că ministrul de instructie telegrafiase prefectului Moscoveî că n'avea să permită studenţilor intrarea în Petersburg.

Populatia iritată contra biurocraţieî

Berlin 4. — Se depeşează din Petersburg că prăbusirea tavanuluî palatuluî Tauridei a produs în populaţiune o mare iritare contra biurocraţieî. Studenţii proiectează o grevă generală ca protestare contra directoruluî şcoaleî politechnice, Gagarin.

Fostul ministru bulgar Ghenadiew

— *Vezi ilustraţia* —

Dăm astă-zi ca ilustraţie portretul fostuluî ministru bulgar Ghenadiew, care a fost rănit de asasinul primuluî-ministru Petkow. Ghenadiew este de origină macedoneană. După asasinarea luî Petkow, Ghenadiew a fost proclamat şef al partiduluî liberal stambulovist.

Mişcarea studenţească

Delegaţia ieşană

Delegaţia studenţească ieşană compusă din d-niî G. Măcărescu, Bogrea şi Ionescu Govora, care a plecat Sâmbătă seara de la Iaşi spre Bucureşti şi trebuia să sosească Duminecă dim., nu a putut sosi decât ieri dim., Luni, din cauza înzăpezireî trenuluî la Bârlad.

In cursul zileî de ieri, delegaţia ieşană s'a prezintat d-luî preşedinte al Camereî şi d-luî prim-ministru, cărora le-aŭ înmânat moţiunea votată în întrunirea publică ţinută la Iaşi în ziua de 1 Martie şi care sună astfel:

Moţiune

Studenţii universitarî din Iaşi, în mare parte fiî de săteni, întruniţi împreună cu cetăţenii, astă-zî 1 Martie 1907 în sala Pastia, pentru a se consfătui asupra stăreî de tulburare a satelor din judeţele Moldoveî, în care locuesc părinţii şi fraţii lor;

Văzând că armata a fost concentrată ca pentru un adevărat războiu, şi temându-se ca aceste expediţii militare să nu provoace excese singeroase, precum aŭ fost acele din 1888 şi 1889, când numeroşi ţărani aŭ fost impuşcaţi;

Considerând că tulburările periodice ale claseî muncitoare rurale se datoresc unor cause adânci, între care neaplicarea legiloř faţă de dânsa şi exploatarea eî neomenoasă de către arendaşii străinî şi de către ceî-l'alţi străinî deşezaţi prin abuz în mijlocul satelor, ocupă locul întâiŭ;

Ştiind din propria lor experienţă că suferinţele sătenilor sunt de natură a'î impinge la desnădăjduire, şi că ele istovesc puterile vii ale ţărănimeî care este temelia de existenţă a orî cărui popor;

Crezând că este o dureroasă anomalie ca armata Regelui în care şi ei servesc şi care este menită pentru a apăra pământul şi onoarea ţăreî în contra duşmanilor, să fie pusă în serviciul unor scopuri particulare pentru a supune pe cetăţenii Romînieî exploataţiunii provocătoare de revoltă a arendaşilor străinî cari alcătuesc trusturi periculoase ordineî Statului şi viitoruluî neamuluî românesc;

Unindu-şi glasul cu plângerea sătenilor în suferinţă, studenţii Universităţii din Iaşi şi cetăţenii, supun reprezentanţilor naţiunii şi guvernuluî, următoarele dorinţi, rugând pentru grabnica lor îndeplinire:

1) Să se procedeze cu cea maî mare blândeţe faţă de sătenii resvrătiţi, care sunt cele dintâiŭ victime ale uneî stări de lucruri, de care nu ei sunt vinovaţi, şi care nu odată a pus satele în stare de resvrătire în diferite regiuni.

2) Să se scoată de urgenţă pe toţi streinii fără drepturi, cari aŭ fost îngăduiţi a se aşeza la sate, călcându-se legile în vigoare.

3) Să se resolve cât maî în grabă problema rurală, votându-se o lege pentru exploatarea moşiilor de către obştiile săteşti; o lege înlesnitoare a împroprietăririi pe pământurile disponibile, şi dându-se o deosebită îngrijire învăţământuluî rural.

Studenţii universitarî din Iaşi şi Cetăţenii, fiind numaî ecoul dureros al suferinţilor pe care le îndură de multă vreme muncitorii harnici şi cinstiţi de la sate, speră că dreptele lor cereri vor fi ascultate, şi că se va da o grabnică satisfacţiune nevoilor în care se găseşte clasa ţărănească, producătoare a tuturor bogăţiilor acesteî ţări, aproape exclusiv agricole.

In caz când dreptatea nu li se va face de astă-dată, noî vom stărui a ne îndeplini datoria către ţară şi către părinţii noştri sătenî, şi ne vom pune alăturea cu dinşii, luptând pe toate căile legale, pentru cucerirea dreptăţeî lor.

Aşa să ne ajute D-zeŭ!

Un manifest

Cu poşta de eri am primit de la Iaşi un manifest semnat de „Un grup de studenţi romînî".

Autorii manifestului spun că aŭ văzut cu părere de reŭ că chestia ţărănească se preschimbă într'o chestie de antisemitism.

Ei cred de datoria lor să spue că ţărănimea e exploatată nu numaî de străinî ci şi de naţionali, să îndemne pe sătenî la linişte şi să-î deştepte asupra drepturilor şi datoriilor lor cetăţeneşti.

„Cerem stărnitor— zic autorii manifestuluî — Corpurilor legiuitoare şi guvernelor, orî-cărui partid ar aparţine, pământ, învăţătură şi dreptate pentru sătenî"

O CUGETARE PE ZI

Ochiî sunt, la femeî, aceea ce ar fi două luminî cereştî la porţile raiuluî.

Primirea la Palat

A LUI MUNIR-PAŞA

Trimisul extra-ordinar al Sultanuluî pe lângă Curtea noastră, Exc. Sa Munir-paşa, ambasadorul otoman de la Paris, a fost primit Duminică la amiază, în audienţă solemnă, la Palat, de către MM. LL. Regele şi Regina.

La orele 12 fără un sfert, o trăsură de gală a palatuluî se afla la poarta hoteluluî Bulevard, unde misiunea este găzduită. Insoţiţi de aghiotantul regal d. major Baranga, Munir-Paşa şi membriî misiuneî, Etienne bey, secretarul ambasadeî otomane din Paris şi comandantul Nagy-bey, aŭ fost conduşi cu ceremonialul de rigoare la Palatul regal.

In curtea Palatuluî, trupele de gardă aŭ dat onorurile pe când muzica intona imnul otoman.

Exact la orele 12, Munir-Paşa şi misiunea aŭ fost primiţi în audienţă, în sala tronuluî, de către MM. LL. Regele şi Regina.

Eraŭ de faţă de asemenî şi AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principesa Maria, cu micii principi, casa civilă şi militară a M. S. Begeluî, doamnele de onoare ale M. S. Reginei, Exc. Sa Kiazim-bey, ministrul Turcieî şi personalul ambasadeî, precum şi d. ministru de externe Ion Lahovary.

După cum se ştie, Munir-paşa a avut onoarea să prezinte M. S. Regeluî o scrisoare autografă a Suveranuluî sĕŭ precum şi insemnele ordinuluî „Şefakat" în briliante conferite de M. S. Sultanul M. S. Regineî noastre.

Suveraniî aŭ bine-voit a se întreţine în modul cel maî curtenitor cu trimisul turcesc şi cu membriî misiuneî, până la orele 12 jum.

Reintoarcerea la hotel s'a făcut cu acelaşî ceremonial care a prezidat şi la venirea la Palat.

Mişcarea ţăranilor

din Moldova de sus

(*Prin fir telegrafic de la coresp. nostru particular*)

Iaşi, 4 Martie.

Măsurile militare extra-ordinare luate în Iaşi aŭ făcut ca azî să fie evitate aci sângeroase evenimente.

Azî dimineaţă, cete de ţărani aŭ încercat să pătrundă în oraş prin bariera Socola. Ţăranii eraŭ foarte îndărjiţi şi gata-la turburări.

Trupele aŭ intervenit cu energie şi i-aŭ împrăştiat.

Pe la orele 2, un număr de sătenî aŭ venit din direcţia Tânteştilor, în majoritate beţi, încercând cu forţa să pătrundă în oraş prin bariera Păcurarî.

Grabnic aŭ sosit acolo trupe de infanterie şi cavalerie, sub comanda d-luî căpitan Mihăilescu, respingând şi pe aceştia.

Geandarmiî aŭ înconjurat pe maî mulţi sătenî şi aŭ arestat 18 din eî.

Printre ceî arestaţi este şi un soldat concediat care a lovit pe un căpitan.

La orele 6 şi 45 seara comandamentul general al trupelor a primit vestea că sătenii din comunele Rediu-Aldeî, Rediu luî Tătar, Miroslava, Tăuteşti şi Găureni aŭ pornit spre Iaşi.

Imediat s'aŭ trimis în întîmpinarea lor trupe de infanterie şi cavalerie.

In fruntea lor se afla d. prim-procuror Ghinea Ionescu şi procurorul Scarleti.

Trupele s'aŭ oprit în afară de târguşorul Păcurarî, trimiţând patrule numeroase spre a cerceta direcţia şi numărul sătenilor.

Ţăranii în număr de 600 aŭ distrus curtea arendaşuluî Costiner, toate registrele, condicele şi actele de valoare.

Identice tulburărî s'aŭ petrecut la Ţigăneşti.

La Bivolarî, revoltele s'aŭ repetat azî cu maî multă furie. Un moment situaţia era foarte primejdioasă, căcî ţăranii aŭ înconjurat trupele şi pe procurorul Tictin.

Intervenind trupele trimise din Iaşi, sătenii aŭ fost împrăştiaţi, după ce aŭ devastat restul caselor şi magaziilor rămase nedevastate.

S'aŭ luat dispoziţii ca să fie aduse la Iaşi reg. 11 Siret din Galaţi şi 10 Focşani.

La Şoldana situaţia este iarăşi gravă. Aŭ plecat trupe şi acolo.

Azî s'a afişat aci un manifest subscris de un grup de studenţi prin care se protestează contra celor cari daŭ un caracter antisemit mişcăreî agrare.

Manifestul susţine că sătenii sunt exploataţi de clasa dominantă şi că singura salvare a ţărănimeî este deşteptarea politică şi votul universal.

La Voineşti situaţia este iarăşi nesigură.

Din Paşcani se anunţă neorînduelî.

Turburărî streine de mişcarea ţărănească.—Poliţiaî rănit

Botoşani, 4 Martie.

Neorînduelile continuă. Bande de lipoveni şi oameni fără căpătâiŭ cutreeră oraşul, dedându-se la turburărî.

Un lipovean a spart capul poliţaiuluî Popovici, cu o lovitură de ciomag. Agresorul a fost arestat.

De asemenea aŭ maî fost loviţi, dar maî puţin grav, substitutul Pilat şi maiorul Boureanu.

Reg. 15 din P.-Neamţu a sosit aci. Patrule de soldaţi cutreeră oraşul pentru menţinerea ordineî.

Prefectul şi autorităţile desfăşoară mare activitate în acelaş scop.

E de notat că ţăranii sunt streinî de aceste turburărî.

Noui trupe la Iaşi

Focşani, 4 Martie.

Reg. Putna No. 10, cu un efectiv de 1200 oameni, având concentraţi rezerviştii şi congediaţii, a plecat la Iaşi sub comanda colonelului Marian.

Husi, 4 Martie.

Batalionul de aci a plecat aseară la Dorohoiŭ, împreună cu congediaţii şi rezerviştii.

Alte sate agitate

Iaşi, 4 Martie.

La Stanca, proprietatea d-luî Greceanu, este agitaţie.

La Liţicani s'aŭ petrecut dezordine. Perzistând temerea că sătenii de acolo aŭ intenţiunea să vină la Iaşi, s'aŭ luat măsurî energice.

Devastările din oraşul Botoşani

Botoşani, 4 Martie.

Un grup de ţărani, din Popăuţi şi Stăncesti şi un mare număr de lipoveni din mahalalele oraşului, cu ciomege, aŭ spart geamurile la prăvăliile evreeşti din calea Naţională, până aproape de gară.

La multe cârciumi aŭ scos cepurile de pe la butoae, lăsînd să curgă vinul.

E de notat că nu s'aŭ întâmplat furturi.

De asemenea s'aŭ maî spart geamurile la casele din piaţa Ferdinand, str. Eminescu, Roşiorî şi Sf. Ilie şi în toată partea numită Calicime.

Imediat s'aŭ scos trupele, dar neîndestulătoare, din cauză că aŭ fost împărţite în judeţ, unde agitaţiile continuă.

Prefectul Văsescu, împreună cu substitutul de procuror Pilat şi poliţaiul oraşului Popovici, aŭ căutat în toate chipurile să liniştească spiritele.

Saŭ făcut câte-va arestări printre instigatorî.

La poliţie aŭ fost aduşi pompierii, căcî manifestanţii vroiaŭ să libereze pe arestaţi.

Un grup de evreî a bătut grav, în piaţa Ferdinand, pe ţăranii Borza şi Tudose, spărgându-le capetele.

S'aŭ cerut telegrafic trupe la Vasluiŭ şi P.-Neamţu.

La devastări aŭ luat parte numaî lipovenî şi indivizî fără căpătîi de prin mahalale.

(*Prin poştă de la corespondenţii noştri particulari*)

Dorohoiŭ, 4 Martie.

Eri după amiază s'a răspândit în oraş zvonul că şi locuitorii com. Darabani s'aŭ răsculat. Controlând acest svon, l'am găsit întemeiat.

Un număr de câte-va sute de ţărani aŭ pornit spre primăria satuluî şi o delegaţie a ţărănimeî a intrat în localul autorităţeî, întrebând pe primar ce s'a făcut cu cererile locuitorilor adresate prin primărie ministeriului de interne de a li se da pământ.

La răspunsul primaruluî că n'a sosit încă nicî un rezultat, toţi ţăranii, nemulţumiţi, aŭ început să vocifereze, declarând că vor merge cu forţa să ocupe moşia Darabanî, partea d-neî Golescu, ţinută în arendă de d. M. Fischer.

In adevăr, toţi aŭ pornit în corpore spre curtea arendaşuluî. In drum aŭ fost opriţi de perceptorul Ionescu şi preotul satuluî, cari i-aŭ sfătuit să nu comită violenţe şi să se liniştească. Ajungând la curte şi găsind uşile încuiate, de oare-ce nimenî nu era acasă, sătenii s'aŭ retras.

Spiritele sunt foarte agitate. D. prefect Miclescu va pleca azî la Darabanî, împreună cu d. căpitan de jandarmi Boureanu şi inspectorul comunal respectiv, spre a linişti pe ţăranii răsculaţi.

Din cele-l'alte sate unde ţăranii s'aŭ agitat, n'aŭ sosit ştirî de natură îngrijitoare. Situaţia e aceeaşi atât la Ibăneşti, moşie ţinută în arendă de fraţii Calman şi Marcu Fischer, cât şi în comuna Hudeştii-Marî, a căreî moşie e proprietatea d-luî Ion Franc.

In aceste sate ţăranii cari s'aŭ agitat păstrează o atitudine liniştită.

Totuşi se ştie că pentru orî-ce eventualitate s'aŭ luat măsurî ca armata să stea la dispoziţiune pentru a putea în orî-ce moment să plece în judeţ.

Bruno.

Intinderea răscoalelor.—La Bivolarî.—Devastarea.-Arestările.—Situaţia în sudul jud. — Răscoalele din Vasluiŭ.— Ştirî din jud. Botoşani.—Sosirea de noui trupe

Iaşi, 4 Martie.

Răscoalele ţărăneşti din jud. Iaşi sunt departe de a fi potolite.

Din contră ele se întind din ce în ce, la Bădeni, unde se credea că spiritele aŭ fost liniştite, alaltă-seară ţăranii, înarmaţi cu ciomege, s'aŭ răsculat din noŭ.

La Belceşti şi Coarnele-Capreî revolta a început eri şi intervenţia armateî n'a putut linişti încă lucrurile.

* * *

După devastarea din Podul-Iloaeî şi acea din T.-Frumos, a urmat acea din târguşorul Bivolarî, unde se ştie că sunt foarte mulţi evreî.

Aci, ţăranii adunaţi în număr de peste 400, după maî multe parlamentărî cu autorităţile, s'aŭ dedat la devastărî.

Toate casele evreeşti aŭ fost devastate şi câţi-va evreî răniţi.

Din această cauză toate familiile evreeşti şi chiar multe familiî româneşti aŭ părăsit localitatea.

S'aŭ făcut maî multe arestărî, dintre capiî răscoalei.

Şi aci ca şi în cele-l-alte comunî ţăranii cer pământurî în aceleaşi condiţiunî, adică cu 25 leî falcea.

— Aseară a venit vestea că şi prin comunele din sudul judeţuluî se observă o vie agitaţie printre sătenî.

Şi aceştia pretind să li se dea pământ cu 25 leî falcea.

S'a trimis de urgenţă la faţa loculuî cu un tren special maî multe companiî.

La Ceplenita, unde răscoala a început din